

सृष्टिसंहारकरकोऽहमेवेति चेत्तथाऽपि प्रजापालने प्रवृत्तस्य मद्बोधो नुचित एवेत्याह य एतदिति आत्माश्रयया जीवविप्रयिण्या ॥ ३१ ॥
अतो दुर्ज्ञेयमीश्वरचेष्टितमित्याह नूनमिति अकृतात्मभिः विक्षिप्तचित्तैः य ईश्वरः स्वतंत्रः अकरोत् ब्रह्माणं परत इति तेन ब्रह्मणा चराचरम
कारयत् यश्च स्वत एकः परतो मायया अनेकः ॥ ३२ ॥ तस्मादचित्यशक्तये केवलं नम इत्याह सर्गादिजन्मस्थितिभंगमस्य जगतः अनुकू
लं अनुवर्तते करोति द्रव्याणि महाभूतानि क्रिया इन्द्रियाणि कारका देवाः चेतनावुद्धिः आत्माऽहंकारः तैः स्वशक्तिरूपैः समुन्नद्धाः समुत्कटा
निरुद्धाः शक्तयो यस्य ॥ ३३ ॥ प्राणिनां धारणार्थं मां रसातलादुद्धृत्येदानीं प्रजारक्षणे प्रवृत्तस्य मद्बोधो न युक्त इति सकंरुणमाह द्वाभ्यां हे

य एतदादावस्तृजचराचरं स्वमायया आत्माश्रयया वितर्क्यया ॥ तयैव सोऽयं किल गोप्तुमुद्यतः कथं नु मां धर्मपरो
जिघांसति ॥ ३१ ॥ नूनं वतेशस्य समीहितं जनैस्तन्मायया दुर्जययाऽकृतात्मभिः ॥ न लक्ष्यते यस्त्व करोतु तार.
यद्योऽनेक एकः परतश्च ईश्वरः ॥ ३२ ॥ सर्गादियोऽस्यानुरुणद्धिशक्तिभिर्द्रव्यक्रियाकारकचेतनात्मभिः ॥ त
स्मै समुन्नद्धनिरुद्धशक्तये नमः परस्मै पुरुषाय वेधसे ॥ ३३ ॥ सवैभवानात्मविनिर्मितं जगद्भूतैर्द्रियांतः कर
णात्मकं विभो ॥ संस्थापयिष्यन् प्रजामां रसातलादभ्युज्जहारं भसआदिमूकरः ॥ ३४ ॥ अपामुपस्थेमयिना
व्यवस्थिताः प्रजाभवानद्यरिरक्षिपुः किल ॥ सवीरमूर्तिः समभूद्धराधरो यो मां पयस्युग्रशरो जिघांससि ॥ ३५ ॥
नूनं जनैरीहितमीश्वराणामस्मद्विधैस्तद्गुणसर्गमायया ॥ न ज्ञायते मोहितचित्तवर्त्मभिस्तेभ्यो न मोवीरयश
स्करेभ्यः ॥ ३६ ॥ इति श्रीभा० म० च० पृथुविजये धरित्रीनिग्रहो नाम सप्तदशोऽध्यायः ॥ १७ ॥ ॥ ७३ ॥

अज यः सृष्टवान्स एव भवान् स्वनिर्मितं चराचरं जगत् सम्यक्स्थापयितुमादिमूकरः सन् मामभ्युज्जहार ॥ ३४ ॥ स एव धराधरो वराहोऽ
द्य अपामुपस्थेऽपरिमयिना वि आधारभूतायामवस्थिताः प्रजारक्षितुमिच्छुः वीरमूर्तिः पृथुरूपः समभूत् एवंभूतः सत्त्वं पयसि निमित्ते मां
जिघांससीति चित्रमित्यर्थः ॥ ३५ ॥ तस्मादीश्वरचेष्टितं दुर्ज्ञेयं किमिति कैमुत्यन्यायेनोपसंहरति नूनमिति तस्येश्वरस्य गुणसर्गरूपयामा
ययामोहितं चित्तमेव वर्त्मयेषां मोहितानि चित्तवर्त्मानि येषामिति वा तैर्जनैः ईश्वराणां हरिभक्तानामेव तावदीहितं न ज्ञायते किंपुनस्तस्य
परमेश्वरस्य अतएव परमेश्वरवत् तेभ्योऽपि नम एव केवलं वीराणां जितेन्द्रियाणां यशः कुर्वन्ति ये तेभ्यः यथा वीराणां यशो वर्द्धेत तथा चेष्टतां
नतु यथेष्टमिति भावः ॥ ३६ ॥ इ० भा० म० च० सप्तदशोऽध्यायः ॥ १